

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนางค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตทางการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาค และเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดยิ่งขึ้น และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืนนอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกกระบวน อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ายาเสพติด และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยี

ทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิการรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงอายุที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่ต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างใดก็ได้ ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของ การจ้างงานและอาชีพ สาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและการคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับ

ความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมืองวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการเนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนรู้การสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนามาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีการพัฒนาศักยภาพที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถดึงดูดเชิงในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้งานไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์

หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ

ดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ
- (๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
- ๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
- (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- (๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคม และพัฒนาประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
- (๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- (๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส
- (๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่
- (๓) ภาครัฐมีขนาดเล็ก gọn เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- (๔) ภาครัฐมีความทันสมัย
- (๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- (๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
- (๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศ ในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และ ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

๑. ภาพรวมการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๑ หลักการ

๑.๒ จุดเปลี่ยนสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๒

๑.๓ ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมการพัฒนาประเทศ

๒.๑ สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

๒.๒ สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๓.๑. วัตถุประสงค์

๓.๒. เป้าหมายรวม

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

๔.๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๔.๓ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔.๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๕ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

๔.๖ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

๔.๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๔.๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

๔.๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

๔.๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๕. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒สู่การปฏิบัติ

๕.๑ หลักการ

๕.๒ แนวทางขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๕.๓ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

➔ แผนพัฒนาภาค

วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ และการเกษตรปลอดภัย ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง”

พันธกิจ (Mission)

๑. สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าการลงทุนของภาคเอกชน และ SMEs เพื่อให้ภาคเอกชนและผู้ประกอบการ SMEs มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน มีการพัฒนาที่เชื่อมโยง จากภาครัฐสู่ภาคเอกชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เป็นหลัก

๒. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนสูงขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางสังคมลดลง มุ่งกระจายรายได้ พัฒนาแรงงานให้มีทักษะ มีความรู้ มีฝีมือและมีผลิตภาพการผลิตสูงขึ้น ส่งเสริมการท่องเที่ยวและฟื้นฟูอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม สร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสร้างความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร เพื่อให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน และสามารถพึ่งพาตนเองได้

๓. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการขนส่งสินค้าภาคการเกษตร ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ในเรื่องของอารยธรรมและประวัติศาสตร์ เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชน และให้ชุมชนได้มีบทบาทในการบริหารจัดการได้ร่วมเป็นเจ้าของการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างยั่งยืน

๔. พัฒนาทุนมนุษย์ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน เพื่อยอมรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เป็นแรงงานที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ เสริมสร้างองค์ความรู้ของชุมชนในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การตลาด การผลิตและการลดต้นทุนการผลิตในภาคการเกษตร

๕. กระจายรายได้สู่ชุมชน ส่งเสริมการตลาด OTOP และวิสาหกิจชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างสังคมเมืองกับชุมชน สร้างการพึ่งพาตนเองให้กับชุมชนท้องถิ่นเพื่อหลุดพ้นจากความยากจน

๖. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ซึ่งเป็นฐานการผลิต ของกลุ่มจังหวัดให้สูงขึ้น เพิ่มมูลค่าการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานขยายตัวอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นคง ด้านอาหารและพลังงาน สร้างโอกาสในการอาชีพ และสร้างงานและความมั่นคงด้านรายได้ให้กับประชาชน ในพื้นที่และลดการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมืองหลวงและภูมิภาคอื่น

๗. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและการนวัตกรรมการมาใช้ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ต่อยอดการผลิตและลดต้นทุนภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ตลอดจนนำมาใช้เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ของแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศน์ พัฒนาสู่เกษตรอินทรีย์ ตลอดจนสามารถ ใช้เทคโนโลยีและความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๘. ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคืนความสมบูรณ์ของป่าไม้ แหล่งน้ำ ดิน อากาศ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ประมง ปศุสัตว์ ปลอดภัยจากสารพิษ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร บนพื้นฐานการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าประสงค์รวม

๑. สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจให้มีการขยายตัวมากขึ้น ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ และหลุดพ้น จากความยากจน
๒. ทุกภาคส่วนมีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
๓. รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มมากขึ้น
๔. เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ โดยเป็นสินค้าเกษตรปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ การผลิต และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
มุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่งเสริม การพัฒนาฝีมือแรงงาน การสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ นักลงทุน และ SME ควบคู่ไปกับการเป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ กระจายรายได้สู่ชุมชน ส่งเสริม OTOP และวิสาหกิจชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

เป้าประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์

๑. เศรษฐกิจมีการขยายตัวมากขึ้น
๒. ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๓. มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๔	๔	๕	๕	๕	๔.๖
๒. มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๔	๔	๔	๔	๔	๔
๓. โรงงานอุตสาหกรรมได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๔	๔	๕	๕	๕	๔.๖

กลยุทธ์ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

๑. กระตุ้นเศรษฐกิจด้วยกลไกการตลาด ส่งเสริมการค้าและการลงทุนยกระดับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ SMEs OTOP และวิสาหกิจชุมชน ให้มีศักยภาพในการแข่งขันที่สูงขึ้น ควบคู่ไปกับ ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

(๑) พัฒนาความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการตลาด คู่แข่งทางการค้า กลยุทธ์ทางการตลาด และวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายในการขายสินค้า ให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ SMEs วิสาหกิจชุมชน OTOP และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้สามารถค้นหาจุดขาย ความโดดเด่นของสินค้า การเพิ่มมูลค่า ทางการตลาด การลดต้นทุนการผลิต ฯลฯ ตลอดจนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการลดต้นทุนการผลิตให้กับผู้ประกอบการ SMEs OTOP และวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดช่องทางการตลาดระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค

(๒) พัฒนาทักษะความชำนาญให้กับแรงงานในสถานประกอบการ และแรงงานอิสระ ให้มีความสามารถ มีศักยภาพในการทำงานให้กับสถานประกอบการมากยิ่งขึ้น เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการและได้รับค่าแรงที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

(๓) เชื่อมโยงเครือข่ายคู่ค้าทางเศรษฐกิจ การค้าและการบริการ กับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน และปรับโครงสร้างตลาด (Market Restructuring) โดยขยายฐานนักลงทุนและนักท่องเที่ยว กลุ่ม High Value ซึ่งเป็นระดับกลาง-บน มีการใช้จ่ายสูง

(๔) ยกระดับและส่งเสริมการค้าการลงทุนอุตสาหกรรมการจัดประชุมและนิทรรศการ ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ (MICE) ส่งเสริมการสร้างสรรคสินค้าและบริการชุมชน OTOP ให้โดดเด่นและมีคุณค่าพัฒนาเชื่อมโยงสินค้าทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ภาคอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยว ตลอดจนเชื่อมโยงการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านได้ (ASEAN Connectivity) ตลอดจนพัฒนาและสร้างภาคีเครือข่ายกับจังหวัดต่างๆ ของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนความรู้ทางการตลาด

(๕) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในกระบวนการผลิต การบำบัดและการกำจัดของเสีย ด้วยการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการยกระดับสถานประกอบการให้ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือสากล อาทิ ๑๔๐๐๐ , ๑๔๐๐๑ , (EMS)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ด้านอารยธรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณี ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวให้โดดเด่นมีจุดขายในด้านของอัตลักษณ์ มีการเชื่อมโยงเรื่องราวที่เกี่ยวกับอารยธรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณี ของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขงบนเส้นทาง (Routes) การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ที่มีการคมนาคมขนส่งที่สะดวกและปลอดภัย

เป้าประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มมากขึ้น
๒. ธุรกิจโรงแรม ที่พัก และชุมชน มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑. รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๔	๔	๕	๕	๕	๔.๖
๒. อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๔	๔	๔	๔	๔	๔

กลยุทธ์ของประเด็นยุทธศาสตร์กลยุทธ์ที่ ๒

๑. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเชื่อมโยงการคมนาคมทางรถยนต์ ระบบขนส่งมวลชน รถไฟรางคู่ และเครื่องบิน ให้สามารถเดินทางเชื่อมต่อกันได้ โดยมีความสะดวก รวดเร็ว และมีมาตรฐานความปลอดภัยที่สูงบนเส้นทาง (Routes) การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับสถานที่ท่องเที่ยว ที่สำคัญ ต่าง โรงแรม ร้านอาหาร แหล่งชุมชน ตลอดจนเชื่อมโยงการเดินทางไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้อย่างสะดวกสบาย

๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดที่เป็นจุดขายหรือ Land Mark ของสถานที่ท่องเที่ยว

(๑) ก่อสร้างสิ่งสนับสนุนจุดขายหรือ Land Mark ด้านการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ของ กลุ่มจังหวัด เพิ่มประสิทธิภาพระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ความปลอดภัยในการสัญจรของนักท่องเที่ยว ตลอดจนบริการด้านการให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน การสาธารณสุขให้ มีประสิทธิภาพเพียงพอ พัฒนาระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ห้องน้ำ ระบบสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวให้เพียงพอ

(๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของสถานที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พื้นฟูแหล่งธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรป่าไม้ ต้นน้ำ ให้อุดมสมบูรณ์ เพื่อ รักษาและสร้างความสมดุลของระบบนิเวศ ให้มีภูมิทัศน์ที่สวยงามร่มรื่น มีทัศนียภาพที่สวยงามและยั่งยืน โดยยังคง สภาพของลักษณะภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด

(๓) ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก และให้ความรู้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้นักท่องเที่ยว และ ชุมชนรู้จักวิธีการอนุรักษ์ และรู้จักหวงแหนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยู โททัศน์ หนังสือพิมพ์ Internet โดยนำความรู้ด้านการอนุรักษ์เผยแพร่ให้กับประชาชน เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจที่ ถูกต้องเกี่ยวกับทรัพยากร

๓. ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างรายได้ทางด้าน การท่องเที่ยว และกระจายรายได้สู่ชุมชนบนเส้นทาง (Routes) การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนบน ๑

(๑) ส่งเสริมการสร้างคุณค่าให้กับชุมชนท้องถิ่น โดยผ่านวิธีการถ่ายทอดวิถีชีวิต วัฒนธรรม และ ประเพณี ดั้งเดิมของชุมชน สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ชุมชนท้องถิ่น และให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(๒) พัฒนาและสร้างคุณค่าให้กับสินค้า ผลิตภัณฑ์ของชุมชน OTOP เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ ในเรื่องของอารยธรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณี ของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน และสามารถสร้างจุดขายกับสินค้าเพื่อแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้

(๓) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ไกด์ มัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้มีความสามารถใน ด้านภาษาต่างประเทศที่จำเป็น และส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทอดอัตลักษณ์ในพื้นที่ของตนเอง เป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีความรู้ทั้งทางด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม สามารถอธิบายเรื่องราวในท้องถิ่นและภูมิ ปัญญาพื้นบ้านได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและสามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว เกิดความประทับใจได้

(๔) ประชาสัมพันธ์และโฆษณาการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัด ผ่านทางสื่อโซเชียล เน็ตเวิร์ค เว็บไซต์ แพนเพจ นิตยสาร ททท.รายการโทรทัศน์ ฯลฯ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยว และปลูกกระแส ความภูมิใจในความเป็นไทยและดำรงไว้ซึ่งวิถีไทย

(๕) ส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึง นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มเป้าหมายได้ โดยใช้แอปพลิเคชันและสมาร์ทโฟนเป็นเครื่องมือเชื่อมต่อการสื่อสารไปยัง นักท่องเที่ยวได้โดยตรง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เพิ่มศักยภาพการผลิตทางการเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อการแข่งขัน

มุ่งเน้นสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร ด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้ในภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรมการเกษตร เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต สนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน ทางการเกษตร การแปรรูป ลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและก้าวสู่เกษตรอินทรีย์ อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม มีการขยายตัวมากขึ้น
๒. แปลง/ฟาร์มผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภคมีจำนวนเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑. อัตราการขยายตัวภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๔	๔	๔	๔	๔	๔
๒. จำนวนแปลง/ฟาร์มผลผลิตทางการเกษตรสำคัญที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agriculture Practices) เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๔	๔	๔	๕	๕	๔.๔

กลยุทธ์ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพื่อสนับสนุนภาคการเกษตร ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๑) พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่สำคัญเพื่อการชลประทานของกลุ่มจังหวัด และสนับสนุน การก่อสร้างศูนย์ปฏิบัติการทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการผลิตและแปรรูปเพิ่มมูลค่าอย่างพารา และมันสำปะหลัง ไปสู่เอทานอล เพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม อาทิ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมปิโตรเลียม การแพทย์และสาธารณสุข เป็นต้น

(๒) ส่งเสริมให้มีศูนย์กลางการค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร สถาบันการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP และต่อยอดไปถึงระดับการรับรองระบบการเกษตรอินทรีย์ IFOAM

๒. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการตลาดและยกระดับภาคการเกษตรสู่การเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์

(๑) ส่งเสริมให้เกิดการใช้เทคโนโลยีการผลิตและนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการผลิต มีประสิทธิภาพ ได้สินค้าที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการ การเพาะปลูก กระบวนการเก็บเกี่ยว กระบวนการผลิต และกระบวนการแปรรูป ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

(๒) พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีความปลอดภัยและลดการเสี่ยงภัยกับอุบัติเหตุและสารเคมี ลดการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยใช้อินทรีย์เข้ามาใช้ในระบบการเกษตรให้มากที่สุด อาทิ การศึกษาวิจัยเรื่อง

การจัดการดิน (soil management) พลังงานคาร์บอนอินทรีย์ (organic carbon energy) เพื่อเปลี่ยนการเกษตรดั้งเดิมสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ในอนาคต

(๓) พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอาหารและภาคการผลิตอื่นๆ รวมทั้งดูแลรักษาระบบนิเวศซึ่งต้องมีการสร้างระบบข้อมูลการเกษตรที่เหมาะสม (Good-practice) และฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ภาคเกษตรสามารถรับมือและเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนได้

(๔) สนับสนุนการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนส่งเสริมเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรด้วยการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์

(๕) ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก การประมง และปศุสัตว์ ให้เหมาะสมกับพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อให้สามารถต่อสู้กับภัยธรรมชาติต่างๆ อาทิ ภัยแล้ง น้ำท่วม ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา เป็นต้น และสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมมาพัฒนากระบวนการผลิตและแปรรูป สินค้าประมง และสัตว์น้ำเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตภาคการประมงเพื่อการเก็บรักษาและสร้างมูลค่าเพิ่ม

➔ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด (๖.๑ หนองคาย หนองบัวลำภู เลย อุดร)

วิสัยทัศน์

“แหล่งพำนักแห่งที่สองของนักลงทุนและนักท่องเที่ยว”

(The land of your second home)

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ๖.๑

๑. การเพิ่มศักยภาพการค้าชายแดน
๒. การยกระดับการค้า การผลิตสินค้าทางการเกษตร
๓. การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น

๑. ด้านการบริหารจัดการ

- ๑ . บริหารราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- ๒ . ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตรวจสอบและเสนอแนะเพื่อให้การบริหารเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน
- ๓ . ปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเพื่อเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด
- ๔ . กระจ่ายการพัฒนาให้ทั่วถึงทุกชุมชนในเขตเทศบาล
- ๕ . ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย สำหรับนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลและพนักงานเทศบาล
- ๖ . ปรับปรุงและพัฒนางานด้านการประชาสัมพันธ์ของเทศบาลให้ประชาชนรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง
- ๗ . จัดให้มีการพบปะประชาชนในพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารราชการ โดยนายกเทศมนตรีและคณะ
- ๘ . บริหารงานโดยยึดแผนพัฒนาเทศบาล

๒. ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- ๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ตลอดจนการจัดหาตลาดรองรับผลผลิตเพื่อให้ประชาชนมีรายได้พึ่งพาตนเองได้
- ๒.๒ จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อสนับสนุนการลงทุนของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ

- ๒.๓ จัดให้มีการศึกษาอบรม สัมมนา จากผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพสาขาต่าง ๆ ตลอดจนศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาอาชีพ
- ๒.๔ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มและพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในตลาด
- ๒.๕ ปรับปรุงหรือจัดให้มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร โดยให้น้ำใช้ทั้งในและนอกฤดูกาล ตลอดจนสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ๒.๖ ส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพตามแนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่เศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.๗ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
- ๒.๘ จัดให้มีการอบรมสัมมนาเยาวชนเพื่อพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓. ด้านการศึกษา

- ๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ก่อนเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๓.๒ สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเทศบาลตำบลนาด่าน
- ๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้อุปกรณ์ปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนในสถานศึกษาในเขตเทศบาลตำบลนาด่าน
- ๓.๔ จัดให้มีและสนับสนุนแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมสำหรับนักเรียนในสถานศึกษา เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
- ๓.๕ สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์การศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน
- ๓.๖ สนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น
- ๓.๗ ส่งเสริมการศึกษาแก่ประชาชนในเขตเทศบาลทั้งในและนอกระบบ
- ๓.๘ จัดให้มีห้องสมุดชุมชน
- ๓.๙ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๔. ด้านศิลปวัฒนธรรม

- ๔.๑ ส่งเสริมศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
- ๔.๒ สนับสนุนให้มีการฟื้นฟูประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

๕. ด้านสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต

- ๕.๑ ส่งเสริมให้มีการรณรงค์คัดแยกขยะและปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาความสะอาดในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- ๕.๒ พัฒนาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและจัดสร้างสวนสาธารณะ ตลอดจนสวนสุขภาพในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่ความร่มรื่น สวยงามและน่าอยู่ของชุมชน
- ๕.๓ จัดให้มีตลาดสดที่ถูกหลักสุขาภิบาล
- ๕.๔ จัดให้มีระบบน้ำประปาที่สะอาดเพื่อการอุปโภค บริโภค
- ๕.๕ ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕.๖ ส่งเสริมงานสาธารณสุขชุมชน
- ๕.๗ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อต่อสู้และเอาชนะยาเสพติดทุกชนิด ทุกรูปแบบอย่างยั่งยืน

๖. ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

- ๖.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ
- ๖.๒ ปรับปรุงถนนทั้งสายหลักและสายรองให้อยู่ในสภาพที่ดี เพื่อความสะดวกในการคมนาคมของประชาชน
- ๖.๓ ปรับปรุง แก้ไข และติดตั้งไฟฟ้าสว่างทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาล
- ๖.๔ จัดให้มีระบบน้ำประปาที่เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค

๗. ด้านความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ๗.๑ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันสาธารณภัยให้เพียงพอ
- ๗.๒ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่

➔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองบัวลำภู

วิสัยทัศน์

“หนองบัวลำภูเป็นเมืองน่าอยู่ที่เคียงคู่รู้ค่าธรรมชาติ ประชาชาญฉลาดทำกินในดินแดงสันติสุข”

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดหนองบัวลำภู

๑. เคียงคู่รู้ค่าธรรมชาติ (ด้านเกษตรกรรม)

- (๑) ลดความสูญเสียจากภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม – น้ำแล้ง) นำแนวพระราชดำริมาแก้ไข โดยการสร้างฝายต้นน้ำแบบพื้นเมือง เพื่อชะลอการไหลของน้ำ และสร้างแหล่งกักเก็บน้ำ (แก้มลิง) ไว้ใช้
- (๒) เพิ่มโอกาสการฟื้นตัวของป่าไม้ เพื่อสร้างความสมดุลของระบบนิเวศ โดยการจัดแนวป้องกันไฟป่าและส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรน้ำและป่าไม้และขยายพื้นที่ป่าโดยระบบ วนเกษตร (ปลูกยางพารา)

๒. ชาญฉลาดทำกิน (ด้านเกษตรกรรม ด้านการท่องเที่ยว ด้านการค้า การบริการ ด้านอุตสาหกรรมด้าน OTOP)

- (๑) ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- (๒) แก้ปัญหาการว่างงาน และพัฒนาฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดเล็ก และสินค้า OTOP ด้วยกระบวนการแปรรูป และการตลาดที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- (๔) พัฒนาการท่องเที่ยว
- (๕) ส่งเสริมเกษตรอุตสาหกรรม เช่น ยางพารา โคนม – โคเนื้อ
- (๖) ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายอาหารปลอดภัย (Safe Food for Alls)

๓. ดินแดนแห่งสันติสุข

- (๑) สุขภาพดี
- (๒) ศึกษาดีมีคุณธรรม
- (๓) ปลอดภัย
- (๔) บริการดี
- (๕) บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- (๖) วัฒนธรรมและวิถีชีวิตดี

๒. ยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลนาด่าน

๒.๑ วิสัยทัศน์

เทศบาลตำบลนาด่าน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอุดมคติ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ ความหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

“ยกระดับการศึกษา พัฒนาสังคม เพิ่มผลผลิต พิชิตความยากจน เสริมสร้างธรรมชาติ”

๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลนาด่าน

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแก้ไขปัญหาความยากจน
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕. ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชั่นอย่างยั่งยืน

๒.๓ เป้าประสงค์

๑. การจัดทำแผนแม่บทชุมชนและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร ชุมชนทุกระดับ
๒. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มอาชีพ ผลิตภัณฑ์ชุมชน
๓. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนทั่วไป
๔. พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและปลอดภัย
๕. พัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์ และการตลาดแก่สินค้าที่ผลิตในชุมชน
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย
๗. ส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน
๘. สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ หรือการรวมกลุ่มในรูปแบบอื่นๆ
๙. การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
๑๐. ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
๑๑. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
๑๒. การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและบริการการท่องเที่ยว
๑๓. ส่งเสริมการอนุรักษ์และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๔. ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและมลพิษต่างๆ
๑๕. การพัฒนาและดูแลรักษาที่สาธารณะ เพื่อเป็นศูนย์สุขภาพชุมชน
๑๖. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
๑๗. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
๑๘. พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

๑๙. ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขต อปท.
๒๐. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒๑. พัฒนาศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
๒๒. สงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
๒๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว
๒๔. แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
๒๕. สร้างเสริมสุขภาพอนามัย เด็ก เยาวชน ประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
๒๖. จัดระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
๒๗. ส่งเสริมการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
๒๘. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
๒๙. ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพที่เกิดจากโรคไม่ติดต่อ
๓๐. สนับสนุนศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนท้องถิ่น
๓๑. ส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารจัดการ
๓๒. การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓๓. การพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓๔. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพิจารณาข้อพิพาททางการปกครอง
๓๕. การบริการประชาชน
๓๖. การส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ
๓๖. ส่งเสริมพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ
๓๗. ส่งเสริมสนับสนุนศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน
๓๘. ส่งเสริมการจัดเทศกาลและงานประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว
๓๙. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีจิตอาสา รักและหวงแหนในศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่น
๔๐. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วน
๔๑. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส ตรวจสอบได้เพื่อเป็นรากฐาน การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๔๒. เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้อง รวดเร็ว
๔๓. ปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับอย่างเคร่งครัด
๔๔. ส่งเสริมการบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
๔๕. สร้างเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่าย การต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน

๒.๓ ตัวชี้วัด

๑. นำแผนแม่บทชุมชนจากทั้ง ๑๑ ชุมชนมาดำเนินการได้ ร้อยละ ๘๐
๒. รายได้ต่อหัวของประชาชนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๐ ของรายได้เดิม
๓. ลดค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือนได้ร้อยละ ๕๐ ของรายจ่ายเดิม
๔. ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนได้มาตรฐาน
๕. กลุ่มแม่บ้านเข้มแข็ง เกิดรายได้ภายในกลุ่มอย่างพอเพียง
๖. ต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ ๕๐ ของต้นทุนเดิม
๗. ประชาชนมีการออมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๐ ของการออมเดิม
๘. ประชาชนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ถึง ร้อยละ ๕๐ ของประชาชนทั้งหมด

๙. ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนประชากร ตระหนักถึงการรักษาสีสิ่งแวดล้อม
๑๐. กำจัดขยะได้ร้อยละ ๙๐ ต่อวัน
๑๑. ขยะได้รับการคัดแยก ร้อยละ ๑๐๐
๑๒. ปริมาณการใช้สารเคมี ลดลง ร้อยละ ๘๐
๑๓. ป่าได้รับการฟื้นฟู ร้อยละ ๗๐
๑๔. กักเก็บน้ำไว้ได้ ร้อยละ ๘๐ ของปริมาณน้ำตามธรรมชาติ
๑๕. ประชาชนได้ใช้น้ำประปา ร้อยละ ๑๐๐
๑๖. น้ำประปาได้คุณภาพตามมาตรฐาน
๑๗. ประชาชนมีความพึงพอใจด้านการบริการสาธารณะร้อยละ ๘๐
๑๘. เพิ่มถนนที่ได้มาตรฐาน ๓๐ เส้น
๑๙. อุบัติเหตุจากการจราจร ชนส่งลดลงร้อยละ ๘๐
๒๐. ยาเสพติดในพื้นที่ลดลงร้อยละ ๘๐
๒๑. ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเอดส์และผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแล ช่วยเหลือ ร้อยละ ๑๐๐
๒๒. คุณภาพการศึกษาของเด็กเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ ๘๐
๒๓. ปัญหาด้านสุขภาพ, อัตราการป่วยของประชาชน ลดลง ร้อยละ ๘๐
๒๔. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถบรรเทาและช่วยเหลือประชาชนได้ร้อยละ ๘๐ ของประชาชนที่ประสบภัย
๒๕. ผลการปฏิบัติราชการของพนักงานเทศบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐
๒๖. บุคลากรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มความรู้ ร้อยละ ๙๐ ของพนักงานทั้งหมด
๒๗. พนักงานร้อยละ ๘๐ เข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงานอัตราน้ำท่วมซึ่งลดลง
๒๘. จัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเนื่องในวันสำคัญต่างๆ ครบทุกวันสำคัญ
๒๙. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามประเพณีท้องถิ่น ร้อยละ ๘๐
๓๐. นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐
๓๑. อุบัติเหตุจากการคมนาคมช่วงเทศกาลต่างๆ ลดลง ร้อยละ ๘๐
๓๒. เพิ่มช่องทางการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลทางราชการ
๓๓. ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานได้ร้อยละ ๑๐๐
๓๔. ผู้บริหาร ข้าราชการและพนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและกฎระเบียบต่างๆ ร้อยละ ๙๐ ของทั้งหมด
๓๕. ส่งเสริมสนับสนุนภาคีด้านการทุจริต คอร์รัปชันเกิดผลสำเร็จด้านการดำเนินงาน

๒.๔ ค่าเป้าหมาย

- (๑) มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร
- (๒) การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง
- (๓) ประชาชนมีทักษะในการประกอบอาชีพด้านเกษตร
- (๔) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๕) ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณสุข มีสุขภาพแข็งแรง
- (๖) ประชาชนได้ใช้เส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย
- (๗) ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการของท้องถิ่น
- (๘) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรฐานธรรมาภิบาลดีขึ้น
- (๙) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- (๑๐) สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์
- (๑๑) ประชาชนได้รับบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สะดวกและรวดเร็ว

๒.๖ กลยุทธ์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- แนวทางการพัฒนา**
๑. การจัดทำแผนแม่บทชุมชนและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรชุมชนทุกระดับ
 ๒. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มอาชีพ ผลิตภัณฑ์ชุมชน
 ๓. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนทั่วไป
 ๔. พัฒนาและส่งเสริมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์ และการตลาดแก่สินค้าที่ผลิตในชุมชน
 ๕. ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย
 ๖. ส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน
 ๗. สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ หรือการรวมกลุ่มในรูปแบบอื่นๆ
 ๘. การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
 ๙. ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
 ๑๐. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
 ๑๑. การพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและบริการการท่องเที่ยว

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

- แนวทางการพัฒนา**
๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ๒. ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและมลพิษต่างๆ
 ๓. การพัฒนาและดูแลรักษาที่สาธารณะ เพื่อเป็นศูนย์สุขภาพชุมชน
 ๔. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
 ๕. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
 ๖. พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
 ๗. ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขต อปท.

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

- แนวทางการพัฒนา**
๑. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 ๒. พัฒนาศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
 ๓. สงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
 ๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว
 ๕. แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
 ๖. สร้างเสริมสุขภาพอนามัย เด็ก เยาวชน ประชาชนและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
 ๗. จัดระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
 ๘. ส่งเสริมการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย
 ๙. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
 ๑๐. ส่งเสริมการดูแลสุขภาพที่เกิดจากโรคไม่ติดต่อ
 ๑๑. สนับสนุนศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนท้องถิ่น

๑๒. ส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารจัดการ
๑๓. การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๔. การพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๕. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพิจารณาข้อพิพาททางการปกครอง
๑๖. การบริการประชาชน
๑๗. การส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาและนันทนาการ

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ
๒. ส่งเสริมสนับสนุนศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน
๓. ส่งเสริมการจัดเทศกาลและงานประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีจิตอาสา รักษาและหวงแหนในศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่น

๕. ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วน
๒. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส ตรวจสอบได้เพื่อเป็นรากฐาน การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๓. เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้อง รวดเร็ว
๔. ปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับอย่างเคร่งครัด
๕. ส่งเสริมการบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
๖. สร้างเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่าย การต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน

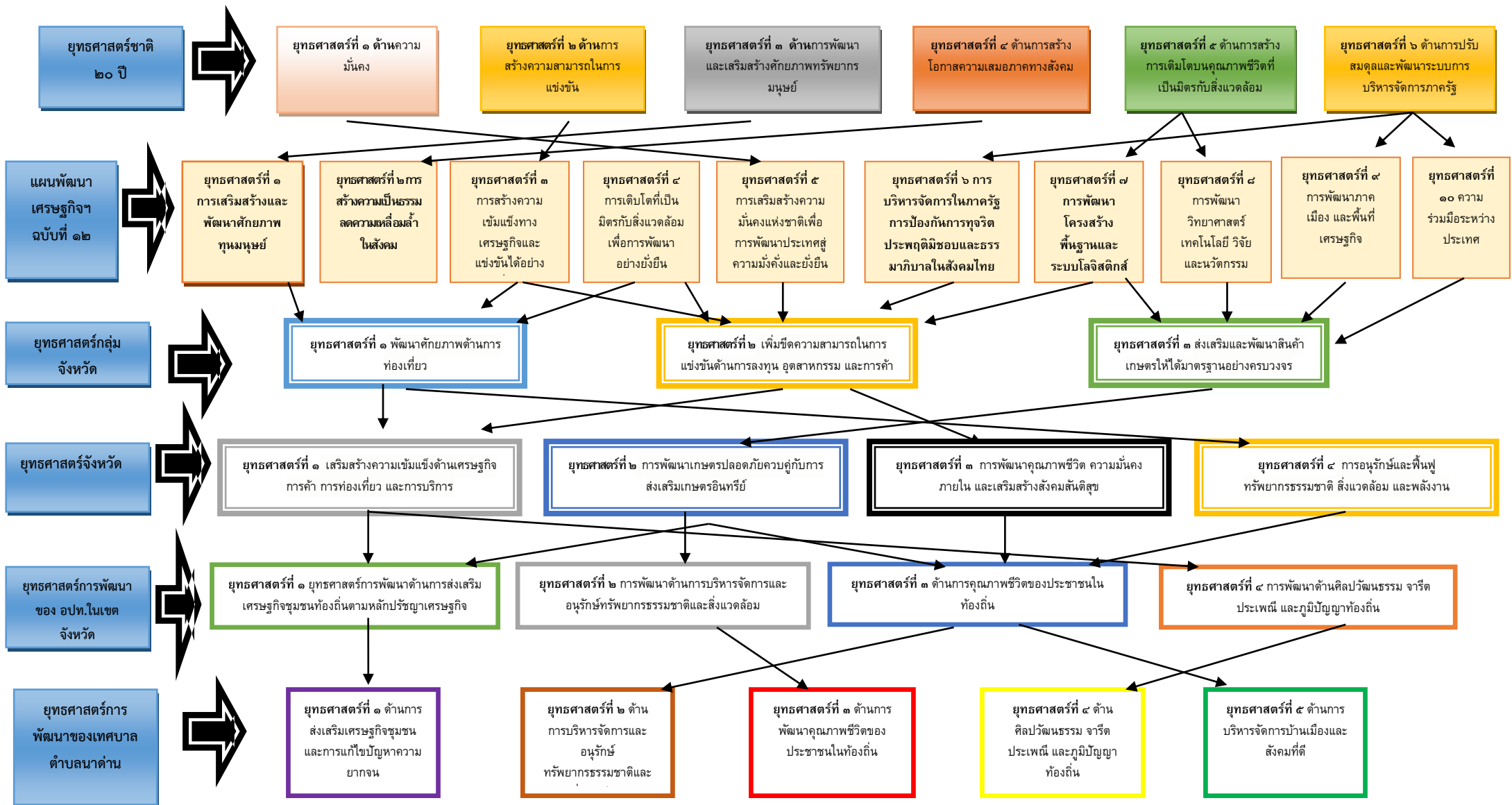
๒.๖ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

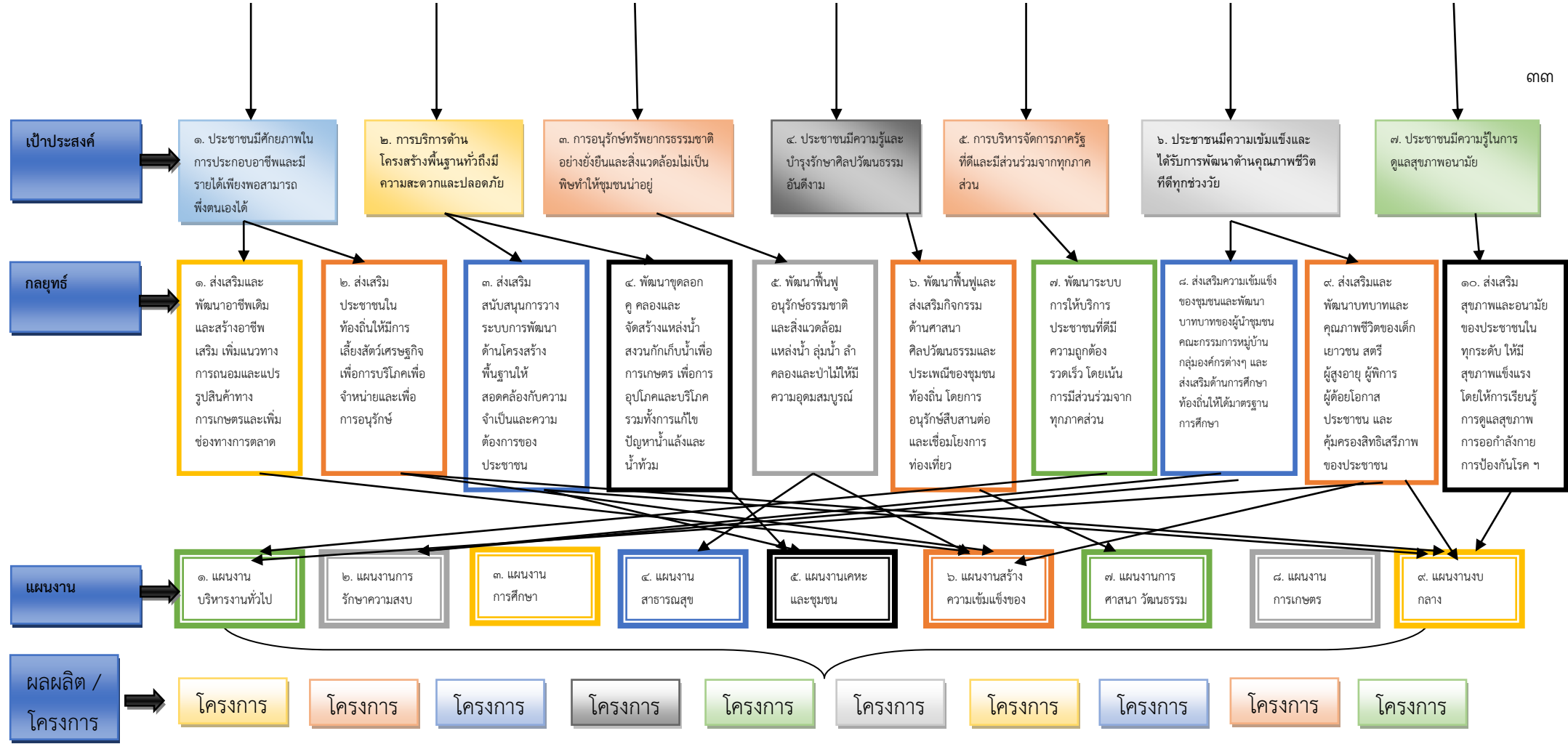
๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

- ๑) การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- ๒) การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
- ๔) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
- ๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

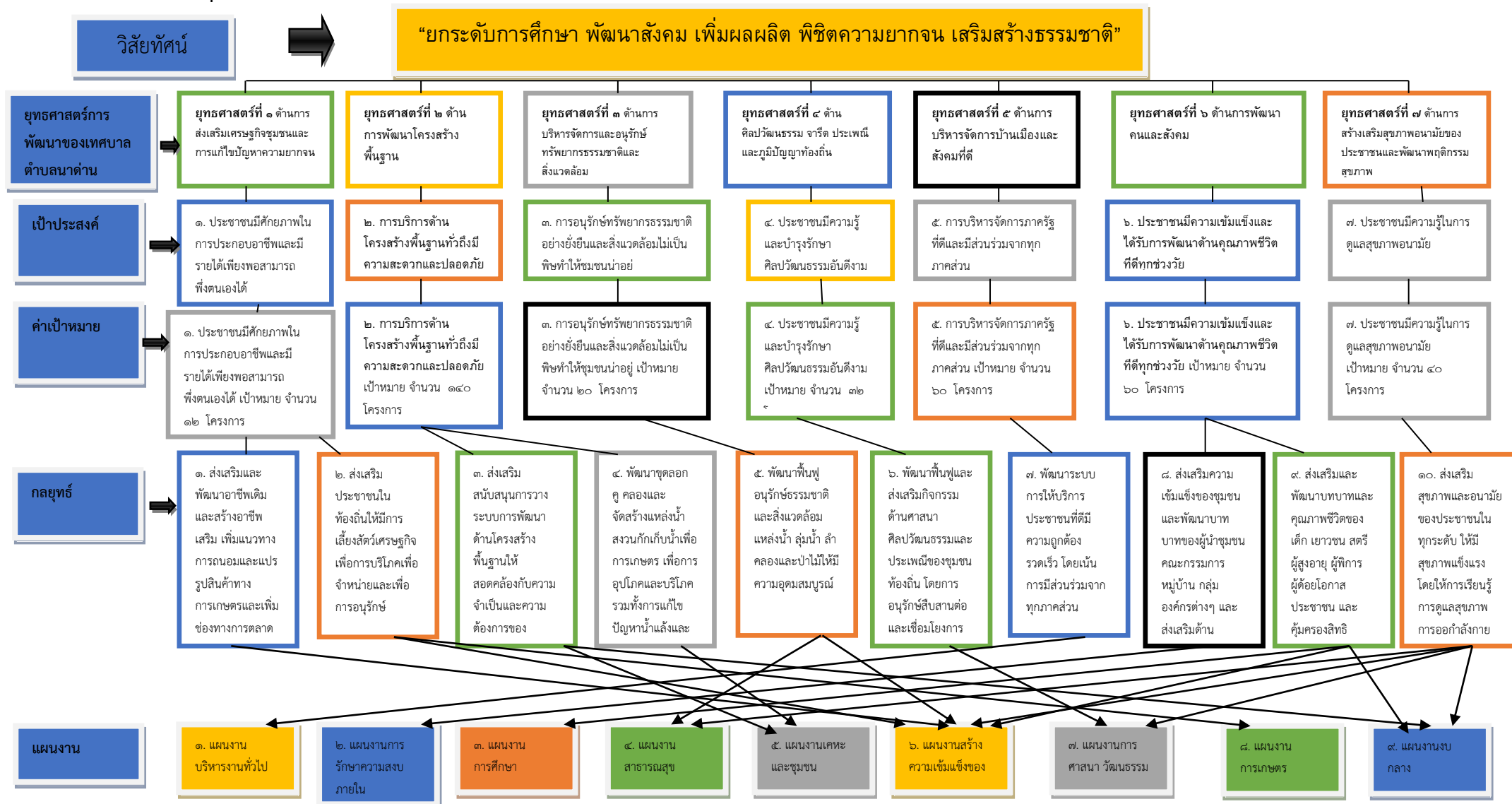
๒.๘ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลนาด่าน พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

แผนผังยุทธศาสตร์

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่นด้วยเทคนิค SWOT Analysis

เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่างๆ ของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็งของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยเป็นการตอบคำถามว่า “ ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน “ สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เป็นเครื่องมือดังนี้

การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength = S) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงานที่มีส่วนต่อความเข้มแข็ง ความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่ส่งเสริมความสำเร็จซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหาร ระบบข้อมูล กำลังคน การเงิน ภาพลักษณ์ ภูมิปัญญาชาวบ้าน และทรัพยากร เป็นต้น

การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness = W) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงานว่ามีส่วนเสีย ความอ่อนแอ ข้อจำกัด ความไม่พร้อม ซึ่งพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง

การวิเคราะห์โอกาส (Opportunity = O) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีสภาพเป็นเช่นไร เหตุการณ์สถานการณ์ของโลก ของประเทศ ของจังหวัด และของอำเภอที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อท้องถิ่นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโอกาสอันดีต่อท้องถิ่น โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี

การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threat = T) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคหรือภาวะคุกคาม ก่อให้เกิดผลเสียหรือข้อจำกัดต่อท้องถิ่น โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยีเช่นเดียวกับการวิเคราะห์โอกาส

ดังนั้น จากการวิเคราะห์สถานการณ์ พบว่า สถานการณ์ของเทศบาลตำบลนาด่าน มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จุดแข็ง(Strengths : s)

๑. มีโครงสร้างสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน
๒. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นอันดับแรก
๓. มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กำหนดไว้ชัดเจน (ตาม พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท.)
๔. มีเครื่องมือเครื่องใช้ ที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน
๕. มีรายได้จากเงินอุดหนุนและภาษีเข้าเทศบาลโดยตรง
๖. ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญในการเป็นตัวแทนของประชาชนโดยนำปัญหาและความต้องการของประชาชนมาเสนอต่อคณะผู้บริหาร
๗. ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถจัดงบประมาณแก้ไขปัญหาของประชาชนได้โดยตรง
๘. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ดีครอบคลุมทั่วถึงเกือบเต็มพื้นที่ของเทศบาล
๙. เป็นจุดศูนย์รวมทางการค้าและพาณิชย์ซึ่งมีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล

จุดอ่อน (Weakness : W)

๑. ขาดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการประสานงาน ระหว่างเทศบาล และหน่วยงานอื่นในพื้นที่

๒. ขาดความต่อเนื่องในการบริหารงาน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
๓. ขาดการพัฒนาด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบ
๔. งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดไม่สามารถตอบสนองความต้องการปัจจัยพื้นฐานของ อปท. ได้อย่างเพียงพอ
๕. ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญตรงกับความต้องการ
๖. ความยุ่งยากของขั้นตอนในการทำงาน ทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างทันที่
๗. ไม่สามารถนำงบประมาณไปช่วยเหลือหน่วยงานอื่นได้อย่างคล่องตัว
๘. พนักงานส่วนใหญ่ขาดการเข้ารับการอบรมในตำแหน่งสายงานตนเองโดยตรง
๙. สถานที่ท่องเที่ยวยังขาดการดูแล พื้นฟู ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจัง

โอกาส(Opportunity : O)

๑. มีนโยบายและวาระแห่งชาติที่ชัดเจนเป็นแนวทางปฏิบัติ
๒. เทคโนโลยีถูกลง ทำให้เข้าถึงและนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ทำงานได้ง่าย
๓. ที่ตั้งของเทศบาลตำบลนาด่านเหมาะสม เป็นแหล่งพัฒนาทางเศรษฐกิจในด้านการเกษตร
๔. มีการสนับสนุนในเรื่องการท่องเที่ยวจากภาคส่วนต่างๆ
๕. รัฐบาลมีนโยบายในการแจกเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ จึงทำให้เกิดสวัสดิการการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุและผู้พิการครบทุกคนในพื้นที่
๖. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมต่อกับหน่วยงานภาครัฐ – เอกชน – ต่างประเทศ

อุปสรรค(Threat : T)

๑. งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐไม่เพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนา
๒. รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาประเทศบ่อย ส่งผลให้ท้องถิ่นต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายตามไปด้วย
๓. ขาดงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่
๔. ระเบียบฯ ข้อกฎหมาย จำกัดอำนาจหน้าที่บางประการที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น
๕. ระบบฐานข้อมูลไม่ตรงความจริง เช่น จำนวนประชากรแฝงไม่ตรงกับฐานข้อมูลทำให้การได้รับการจัดสรรงบประมาณบางอย่างไม่ตรงกับความเป็นจริง
๖. ความไม่มีเสถียรภาพการเมืองไทย ส่งผลต่อความคิด ทศนคติและเศรษฐกิจของประชาชน
๗. ปัญหาด้านเศรษฐกิจภายในประเทศเกิดการชะลอตัวและความไม่มั่นคงของสถานะเศรษฐกิจไทย ทำให้รายได้จากการจัดเก็บภาษีต่างๆ ลดลงส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณมายังท้องถิ่นน้อยลงด้วย จึงมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภายในท้องถิ่น
๘. ประชาชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ยังขาดการให้ความร่วมมือในการทำงานทำให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน